

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos konkursui

VAIDA PLAIPAITĖ

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos 3b klasės mokinė

KAI BANDAI NUPIEŠT GYVENIMĄ

Impresijos

PASVALYS
2007

Vaida Plaipaitė

Meilės samprata

- Tai meilė?

- Nežinau, bet jaučiu kažkokį stiprų jausmą. Jis nepaleidžia manęs.

- Tai kas tai?

- Tai noras daug ką gyvenime nuveikti su tavim.

- ...

- Ką aš noriu daryti drauge su tavim? Noriu gulėti tavo glėby ir visą naktį prakalbėti apie gyvenimo spalvas. Noriu juoktis tau į veidą ir būti pirma, kurią išvysi rytą pramerkęs sunkias akis. Noriu maudytis su tavim duše, dainuoti jame, virtuvėje, ruošiant valgį, ar plaunant rūbus, nesvarbu, kaip tai juokingai atrodytų ar skambėtų, drauge juoktis iš anekdotų laikraštyje ar pasipūtusių žmonių kvailių bėdų, ropštis iš lovos ir skubom sukramtyti kokį sumuštinį prieš išlekiant į darbą, šokinėti per balas, bučiuotis lietuje, mylėtis pievoje, dieną, naktį, po žvaigždėtu dangumi, klausytis šeštadienio ryto tylos, skinti pienes ir pinti vainikus, vaikščioti po parduotuves, žiūrėti televizorių, pasitikti rudenį parke ant suoliuko, išlydėti paukščius, rinkti pageltusius medžių lapus, žingsniuoti gatve, susikibus rankomis, susitikti su senais ir naujais draugais, šerti šunį, plauti indus, sodinti ir prižiūrėti gėles, remontuoti butą, vaikščioti pakrante ir stebėti saulėlydį, svajoti apie tai, ko dar mes norim...

Tų norų tiek daug... Ar nemanai, kad metas pradėti?

Vaida Plaipaitė

Kai bandai nupiešt gyvenimą...

Gamta kuria meną - ant medžių, dar nenumetusių lapus, ant dar neišskridusių paukščių sparnų piešia snaiges.

Ir aš galiu, tad atsargiai žengdama trapiu baltu kilimu tariau sau: būsiu menininkė. Rašysiu eiles, kuriose, kai vėl apniks liūdesys ar ilgesys, skandinsiu savo sielą? Iš žodžių kursiu jausmus, iš jausmų lipdysiu prozą, kuri kai kuriems galbūt pasirodys per daug banali. Ne, aš piešiu gyvenimą po mėlynais debesimis...

Pirmiausia nebylaus popieriaus lapo kampe saulę nutapysiu, tokią didelę ir karštą, kad joks padaras neapglėbtų ir nepavogtų jos iš manęs, skaisčiai akinančią, kad žemės niekad ledas neužgožtų. Į padangę mažą debesėlį paleisiu, kad į gražiausias svajones mus neštų. Smėlio kopose nupiešiu pušį, tyliai pritariančią jūrai. Lai šis duetas traukia lopšinę neramiai sielai.

Šaltam veide vėjo nubučiuotas, ryškias lyg šalnos pakąstos vyšnios lūpas nupiešiu, žmogaus, pavargusio svajoti ir tikėti, nes jūra meluoja... Paukščiais arba sunkiu atodūsiu iš širdies tituluotuosius paleisiu... Prie viso to nupiešiu tylą draskančias žuvėdras, kad savo plačiais sparnais nublokštų viską ir pradangintų bangose. Kad tituluotieji neberastų kelio pas mane, paveikslą sudeginsiu ugnyje (iš ten nebėr kelių), nors širdy ir liks tušti namai. Tą, kuris miršta paskutinis, palaidojau jūroje, o ji išdegė liepsnose...

Debesys sukas ratu... Bet jau ne aš gyvenimą, o jis piešia mane...

Vaida Plaipaitė

Liūdesio spalvos

Kai gatvėje sutikau pažįstamą veidą, maniau, jog seniai jau pažįstu šį žmogų. Tiek daug turėjau jam pasakyti... Širdis šoko iš krūtinės, lūpos vėrės sakyti, kaip laukiau nekantraudama žiemos: ne dėl sniego, ne dėl purių angelų kieme, net ne dėl Kalėdų ar Naujųjų metų - jie tik liūdesį gražindavo į širdį, nes kasmet su savim nusinešdavo per tuos metus sukauptą laimę, džiaugsmą, mainais palikdami tą patį liūdesį, kad iš jo sukurtume spalvas. Bet argi aš panaši į menininę?

Pirmas žingsnis - pasakyti žmogui, kaip stipriai jo ilgėjaisi, kad visą tą laiką, kol jo nebuvo, nieko kito taip nelaukei kaip jo. Liūdesys turėjo virsti raudonom rožėm, bet gatvėj sutiktas žmogus paklausė: „Ar mes pažįstami?“ Ir tuomet visi žiedlapiai nubyrėjo, patiesdami vėjui ugninį kilimą, kurį jis įsuko į dangų. Liko spygliai...

Antras žingsnis - jei yra svajonė, pasiryšk dėl jos ir kryžiaus kelius nueit, bus atlyginta. Aklai sekiau paskui tą žmogų, keliais šliaužiau per akmenuotus takus, palauk, sustok, tai juk aš... Liūdesys turėjo virsti žvaigždėtu dangum, priglaudžiančiu mus abu, tačiau tas veidas tik į nebūtį vedė... Dabar jau tikrai pažįstu šį žmogų ir su niekuo kitu jo nesupainiočiau.

Vėl tas veidas minioje... Jau nebėgu paskui... Aš nesugebu nuspalvinti liūdesio...

Vaida Plaipaitė

Laiminga tik pradžia

Pirmą puslapį pradėjau pasakojimu apie drugelius. Ateidami į šį pasaulį jie atnešė gyvenimo spalvas: raudonai nudažė kraują ir gėles (kai praliejamas kraujas, gėlėm palydi žmogų); žalią - suteikė žolei ir medžiams (kaip atgimimą); geltonai nutapė saulės spindulius ir ilgesį (kai danguje niūrūs debesys plauko, su ilgesiu palydžiu juos); juodai paženklino mirtį ir žemę (po mirties žmogus prigludžiamas po žeme, tarpininke - šio ir pomirtinio gyvenimo); baltu padarė sniegą ir šį popieriaus lapą, kuriame vedžioju ranką.

Kai spalvos buvo išdalytos, atėjo žmonės ir pradėjo jomis dabintis. Spalvoti tapo jausmai, kuriais žmonės ėmė žaisti, švaistytis lyg aristokratai pinigais.

Antras, trečias puslapis... Skraidino balandis šviesą ant sparnų.

Šimtas, šimtas pirmas puslapis... Brolis brolių žudė...

Paskutinį puslapį pabaigsiu balandžiais. Tu dievinai šiuos paukščius, tačiau kai jiems Žemėje nebeliko vietos ir kai jų gyvenimas čia neteko prasmės, išskrisdami su savim jie pasiėmė likusią laisvę. Kai neliko nė trupučio laisvės, žmonės tapo visiškais vergais...

Galėjau kilt aukščiau, bet savo romane padėjau tašką. Visgi jūra dar banguoja, atnešdama pokalbių nuotrupas. Laivo nuolaužas krante smėliu užneš... Aidą vėjas pribais... Ne pasaulio pabaiga. Prižadavau tau, aš grįšiu... Nesižvalgyk, ne žingsniais, ne šypsena ir ne akim, grįšiu žodžiais, ne kokiais nuvalkiotais, iš serialų, o iš praeities, kad sviesčiau skausmo

bangą į tave. Net jei prisiminimus kaip byrantį smėlį tarp pirštų nepažįstamas vėjas nupūs, šią sugriautą pilį vėl atnešiu ant savo delno. Naktimis, kai jau, rodos, visa, kas sunkiausia, baigėsi kartu su diena, aš tau žuvėdra vaidensiuos, klykiančia virš tavo žilstančios galvos.

Aš grįšiu, o romanas vadinsis „Buvom laimingi“...

Vaida Plaipaitė

Debesuota diena

Stengiesi viską pamiršti? Kažin ar tau pavyks, bet gali pamėginti.

Svajoji žiūrėdama pro langą, kad virš tavo galvos staiga susitelkę juodi gyvenimo debesys ims ir išnyks. Deja, neprasigiedrijo...

Rankos... Švelnios, karštos, nuodėmingos... Prašymams sustoti jos nepaklūsta.

Atšalo...

Rankos... Abejingos, šaltos ir nutolusios... Jos buvo nebylios, kai kūnas prašėsi šilumos.

Kambarys... Svetimu ir nejaukiu pavirto...

Apsirengi, susirenki savo daiktus ir išėini, tyliai už savęs uždarydama duris... Niekas nesulaiko...

Ar įmanoma pamiršti tokį šaltį, žiūrint į debesis...

Vaida Plaipaitė

Į laisvę

Nenoriu eit gatve ir mąstyti, kur nueisiu. Noriu būt palaidu vėju, lėkti, skristi nemąstant nei kur, nei kaip. Atleisk virves, pabodo būt marionete. Narvo duris atverk ir leisk man išskrist.

Bet tu vėl stoji man skersai kelio.

Nejau tu nori, kad ant kelių atsiklaupus aš maldaučiau laisvės lyg ištroškusi vandens? O ne! Nelauk, iš mano lūpų nė vienas maldaujantis žodis neišskris.

Lyg laukinis žvėris į gabalus be gailesčio draskai tau atsidavusį kūną ir jautrią sielą. O jei manai, kad dar pasakysiu „myliu“, tai beprotis tu, žmogau. Nebeprobyla nelaisvėj žvėries sudraskyta širdis...

Atverk langą ir leisk paskutinį kartą įkvėpt pavasario gaivos... Prie kelio palinkę žali beržai kažką man tyliai šnabžda. Paukščiai... Nebenoriu klausytis jų liūdnos giesmės, taip ir skamba ausyse: „Greičiau pribaik mane, mirtie...“

Jeigu gali, nužudyk mane švelniai... Kad nebesikankinčiau, pribaik kuo greičiau. Nors šiam pasauly tik mano pelenai beliks, mano siela į nevaržomą laisvę pakils, o vėjas jai pritars: „Pagaliau tu laisva“...

Vaida Plaipaitė

Tik dar viena iš daugelio raudų

Pirmadienis... Tikriausiai ne tas... nes jis ne toks, kokio tikėjau...

Brendu basomis per žolę ir girdžiu sesės raudą..

„Kai net mintim tu būsi toli nuo manęs, aš nepaliausiu galvojus apie tave“.

„Kai jau niekas kitas nebetikės, kad grįši, aš vis vien tavęs lauksiu“.

Ir sulig saulės laida išdykęs vėjas pasileido bėgti lyg iš aptvaro paleistas žirgas. Jo plaukai ore vis plaikstės plaikstės... Greit ataušo pėdos...

Ir dienos skriejo paskui žirgą daug greičiau nei įprastai... Stiklo akmenim Dievas sesę baudė, siundė ant josios svetimus vėjus... Pasigailėjimo nebuvo... Bet ji liko arimuos... Ir, nors suklypus, alkana ir sustirus, meldės...

„Jei net mintim tu esi toli nuo manęs, aš vis vien klaupiuos tau vienam“...

Ramunėlė dar ilgam ten pasiliko... Verkė kažkada tyliau už žiogo dainą, bet aš ją nugirdau...

Po raudų liko tik šaknų pėdsakai... O vėjas taip ir nesugrįžo...

Šįvakar jau užmerkiu akis ir pasineriu į sapną: ryt bus, jei ne gerai, tai bent jau geriau...

Vaida Plaipaitė

Kas būtų, jeigu būtų?..

Norėčiau tą vienišą akmenį prakalbinti, prie kurio dažnai rymodavau tyliais vakarais. Ir jeigu jis manęs paklaustų tuomet, ko labiausiai pasiilgau, nedvejojusi atsakyčiau, jog pavasario gaivos, į mane besitiesiančių šiltų rankų ir gėlėmis kvepiančių mamos plaukų. Jei pakelės beržai prabiltų ir manęs paklaustų, ko dabar labiausiai man trūksta, nemeluočiau - išdykusio upeliūkščio dainos prie pažįstamo takelio. Ir jei netoliese į mane kartais užmetantis akį žvejys pagautų auksinę žuvelę, viską atiduočiau už ją, o josios prašyčiau tik vieno noro išpildymo...

Jei tokią žvarbią dieną kaip ši sudrebėtų žemė ir tamsa apsigaubęs dangus imtų šaukti man pažįstamus vardus, kažin ar kas suprastų, kodėl kaip žvėris laukinis staugia mano širdis. Jei dar prabiltų mylimo žmogaus lūpos, viską paaukočiau, kas būtų man likę, už vieną vienintelį žodį „myliu“, už tvirtą ranką ant pavargusio peties... Ir jei grįžęs pietų vėjas manęs paklaustų, kur aš norėčiau nuskrusti, tiesiog paprašyčiau jo sugrąžinti laiką atgal...

Vaida Plaipaitė

Pašnekesys su jūra

Tylu... Tik jūra švelniai šnibždas su manim...

Aš noriu tau pasakyti, ką man kas kartą primena lietus, bėgdamas mano skruostais, ką kas kartą man atsigulus žolėje šnabžda žemė... Aš noriu tau išduoti, ką prisilietus pienės pūkeliui jaučiu, ką prisimenu išvydusi plazdant margaspalvį drugelį.

Girdi?.. Tu tik paklausk ir aš atsakysiu, dėl ko rieda ašaros šaltais delnais. Prieik ir aš pasakysiu, kam skirti šie žodžiai baltam popieriaus lape. Tu tik paklausk, aš nepameluosiu, ką man kas vakarą primena kiekviena užsižiebianti žvaigždė dangaus beribėj erdvėje.

Klausais?.. Aš noriu tau pasakyti, kur dingo mano šypsena. Ją verkiantis ruduo nusinešė toli miškais... Aš noriu, kad tu išgirstum, ką man primena dulkėtas takelis. Sakau atvirai, žingsnius, pasiklydusio žmogaus... Ir aš teprašau, kad tuo takeliu niekas nebegrižtų, nes bus per sunku vėl paleist...

Ramu... Bangos užliūliavo mane...

Vaida Plaipaitė

Atsisveikinimas

Virš išaušusio ryto kaupėsi juodas debesis...
Išblyškusiame danguje ratus suko varnos...

„Viso gero, mano meile“, - sušnabždėjo man medžių
viršūnės šalia kelio... Ir aš pasukau į takelį.

„Viso gero, mano meile“, - šaipėsi bejausmis vėjas, mano
plaukus išdarkęs. Bėgau nuo jo juoko.

„Viso gero, mano meile“, - čiurleno upelio vanduo,
aplenkdamas mano kojas. Nuskubėjau basomis per pievą...
Link tvirtovės...

„Viso gero, mano meile“, - negailestingai tarė žmogaus
lūpos. Negirdėjau, bet jau mokėjau skaityti iš jo lūpų ir akys
viską išdavė...

Suklupau... Raudona šviesa... kažkas suriko...

Viso gero, mano meile...